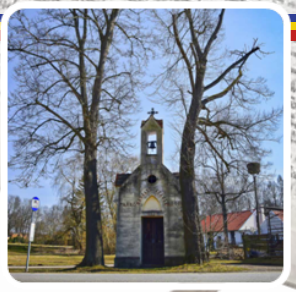
ČÍSLO 1 / VYDÁNO 11. 4. 2022

TŘEBONÍNSKÝ OBČASNÍK

Obsah čísla

Slovo starosty obce
Tříkrálová sbírka
Informace SKK
Informace pro občany
Blahopřejeme

JSDHO Dolní Třebonín
SDH Prostřední Svince
Original Afrika
Myslivecký spolek
Náš rozhovor s...
KOMAT

Okénko do historie
Stalo se před 50 lety

Základní škola
Mateřská škola

Vaříme, pečeme
Z okolní přírody
Pozvánka na akce

Obec Dolní Třebonín
Dolní Třebonín 6
382 01 Dolní Třebonín

+420 380 743 827
+420 380 743 647
+420 380 743 837

bipbkma

www.dolnitrebonin.cz

Stavba víceúčelové sportovní haly byla zahájena v průběhu měsíce března 2022. Připomínáme její plánovaný vzhled.

D. Třebonín
H. Třebonín
D. Svince
P. Svince
H. Svince
Čertyně
Záluží
Štěkře

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané,

V posledním čísle našeho časopisu jsme bilancovali vše, co se nám v roce 2021 povedlo i nepovedlo. Vrcholila také epidemie coronaviru, a když jsme si už mysleli, že nás nemůže potkat nic horšího, rozhořel se s plnou silou válečný konflikt na Ukrajině, v jehož důsledku prchají před válkou stovky tisíc lidí, převážně žen s dětmi, do bezpečí jiných zemí.

Bezpečí hledají i u nás. Na jejich podporu se pořádají různé sbírky, ať již materiální nebo finanční.

Vedení obce rozhodlo, že jim poskytne pomoc formou, která je podle mého názoru nejdůležitější, a to poskytnutím přístřeší.

Za tímto účelem rada obce rozhodla, že pro ně budou vyčleněny a kompletně vybaveny dva byty. Jeden byt v řadových domech v Třeboníně a druhý byt v bývalém DPS v Záluží nad Vltavou.

Zde jsme také ještě částečně zrekonstruovali bývalou společenskou místnost, kde najdou přechodný domov čtyři osoby a další tři lidé v nevyužitém pokoji na stejném patře.

Pro potřeby budoucích nájemníků zde byla také vybudována malá kuchyňka včetně el. sporáku a velké lednice. Tyto prostory budou obsazeny na pokyn pracovníků krizového centra v Českých Budějovicích.

V této souvislosti musím uvést, že mne mrzí reakce některých nájemníků tohoto domu, kteří si v ústraní stěžují, že se dělá jen pro cizí a pro ně nic.

Rád bych připomenul, že zmíněný dům byl v nedávné době celý zateplen, byla vyměněna okna a bylo zde vybudováno kompletně nové vytápění.

Byla jimi také opomenuta kompletní rekonstrukce **všech bytů**, tedy i jejich, v tomto bytovém domě za více jak 1,6 mil. Kč, která skončila zcela nedávno. Z vlastní zkušenosti však mám pro podobné výpadky paměti pochopení.

Co je nového od posledního prosincového vydání našeho časopisu v novém kabátě?

Především byla konečně zahájena stavba víceúčelové sportovní haly. Je pravdou, že jsme se nemohli trefit do horšího období.

Obecně je známo, že je nedostatek materiálu, a ten, který je, několikanásobně podražil.

Na druhou stranu jsem přesvědčen, že pokud bychom stavbu nezahájili teď, tak ji asi už nepostavíme nikdy.

Stavba je tedy zahájena, budují se její základy a průběžně se na kontrolních dnech řeší zajištění stavebních materiálů, případně možnost jejich náhrady za jiné, které jsou dostupné a splňují všechny požadavky dané především projektem i normou.

Zatím je dle vyjádření dodavatele stavby zajištěn všechen základní materiál, tím je myšleno především železo do základů a základové desky, cihly a krov.

Není ještě rozhodnuto o střešní krytině, řeší se různé varianty s ohledem na životnost, vzhled a pochopitelně i cenu.

Občas také zaslechnu kritiku samotné stavby, v tom smyslu, že ji obec nepotřebuje a že jsou to vyhozené peníze. Nebudu zde zdůvodňovat potřebu této stavby. O tom bylo již napsáno a řečeno v průběhu uplynulých třiceti let opravdu hodně.

Domnívám se však, že v této „nejisté“ době je stavba tohoto typu nejvýhodnější variantou uložení finančních prostředků obce, a to hlavně z dlouhodobého hlediska. Mít uloženy peníze na účtu a sledovat jak je pomalu, ale jistě požírá inflace, není úplně nejvhodnější řešení při správě obecního majetku.

Dalším tématem, které je v naší obci v současné době mimořádně aktuální, jsou kompostéry.

V době psaní mého příspěvku jich bylo vydáno cca 150 ks. Zbývá jich tedy vydat 250 ks.

Chtěl bych všechny občany upozornit, že **ukončení svozu trávy v tomto roce bylo myšleno zcela vážně** a do sběrného dvora bude možné ukládat jen větve, nikoli již trávu. Svoz větví, popřípadě dalšího materiálu, budou i nadále zajišťovat naši zaměstnanci, ale pouze 1x týdně. V případě většího množství, jako vždy po telefonické dohodě, v podstatě kdykoliv.

Trávu **nebudou** odvážet ani za případnou finanční úhradu. Důvodem tohoto opatření je ten fakt, že naši pracovníci již v plné sezoně nestačili z časových důvodů sekat veřejné prostory a z řad brigádníků není o tuto práci bohužel zájem.

Dalším podstatným důvodem byla i ta skutečnost, že někteří občané dávali i přes mnohá upozornění do nádob s trávou všechno možné, včetně kamenů, větví a drnů. Obec je sice povinna zajistit likvidaci rostlinného materiálu svým obyvatelům, není však povinna jej odvážet od jejich obydlí.

Chtěl bych touto cestou požádat všechny ty, kteří si ještě kompostéry nevyzvedli, aby tak co nejdříve učinili, dokud ještě jsou k dispozici.

Úplně nakonec bych chtěl Vám všem popřát krásné prožití velikonočních svátků, plné pohody a klidu, dětem bohatou koledu. Pevně věřím, že s velikonočními svátky přijde nejen dlouho očekávané jaro, ale že nás už nebudou čekat žádná nepříjemná překvapení, ať to jsou nemoci nebo válečné konflikty.

Pavel Ševčík, starosta obce.

Tříkrálová sbírka

Do sbírky přispěli občané Dolního a Horního Třebonína částkou 24.938,-Kč a 15,-€. Za to si zaslouží velké poděkování. To patří rovněž paní Bouškové a Wipplingerové za organizaci, a také osmi dětem, které se střídaly ve dvou skupinách coby králové – Marušce, Markovi, Kristince, Kristiánovi, Jirkovi, Magdalénce, Honzíkovi a Kubíkovi. Děkujeme rovněž paní A. Rytířové, že umožnila umístit na 2 dny kasičku v místním obchodě.

Dle podkladů zpracoval Antonín Švec st.

Informace sportovně kulturní komise

Byli jsme moc rádi, že nám současná situace umožnila uspořádat v únoru na ledě naši dvanáctou tradiční akci „Třebonínská lední rallye“. Celkem se zúčastnilo rekordních 49 dětí. I na jejich tvářích byla vidět radost, že se po dlouhé době „něco děje“.

Bohatý program připravila jako vždy naše Jiřka Palečková a o odměny pro všechny zúčastněné se postarala místostarostka, paní Jana Machová.

Sportovci z řad dospělých si po dvouleté nucené pauze užili bowlingový turnaj, kterým jsme letos zahájili celoroční Třebonínská klání dvojic. Do tohoto otevřeného turnaje se mohou přihlásit všichni zájemci o nenáročné soutěžení. Na čtyřech drahách se utkalo celkem 14 hráčů. Zasloužené vítězství vybojovali manželé Tomáškovi.

Pevně věřím, že v akcích budeme moci i v tomto roce pokračovat a již teď se těšíme na další akci - Pálení čarodějnic, která se letos mimořádně uskuteční vedle workoutového hřiště (z důvodu zahájení stavby víceúčelové sportovní haly) a z pochopitelných důvodů bude realizována v omezeném rozsahu.

Za sportovní a kulturní komisi Iveta Kahovcová

Informace pro občany

Kompostéry

Všichni obyvatelé Dolního Třebonína mají možnost podepsat smlouvu o výpůjčce kompostérů a následně si je vyzvednout na sběrném dvoře nejpozději do 15. dubna 2022.

Místní poplatky

Od letošního roku došlo k navýšení o 50,- Kč místního poplatku za svoz odpadů. Celková výše poplatku činí 600,-Kč na poplatníka. Lidé ve věku 66 let a výše platí 500,-Kč. Poplatek za psa zůstal stejný. Jen připomínáme, že splatnost poplatků za letošní rok byla do 31.3.

Nový mobilní rozhlas

Jistě víte, že na našich internetových stránkách je možnost zaregistrovat si službu Mobilního rozhlasu, v rámci modernizace a komunikace s vámi jsme zavedli systém pro tzv. SMART komunikaci - Mobilní Rozhlas.

Díky tomuto systému vám budou ty nejdůležitější informace z naší samosprávy doručeny přímo do vašeho telefonu a nic vám tak neunikne, ať jste kdekoliv.

Co vám přinese registrace do Mobilního Rozhlasu?

- *poslech běžných hlášení rozhlasu přímo z mobilu*
- *novinky z úřadu přímo do telefonu*
- *upozornění na krizové situace - výpadky energií, blížící se vichřice, dopravní uzavírky, atd.*
- *pozvánky na sportovní a kulturní akce*
- *pozvánky na brigády dobrovolníků, kteří rádi v obci pomáhají*
- *účast ve veřejných anketách*

*Služba je zdarma. Stále se můžete registrovat přes modré tlačítko **"Registrovat se"**. Použijte odkaz:*

https://dolnitrebonin.mobilnirozhlas.cz/registrace

Registrace

Stáhnout pro Android

Stáhnout pro iOS

Blahopřejeme k výročí

V období od ledna do března tohoto roku oslavila významné životní výročí naše spoluobčanka ***Antonie Chromková, která oslavila 90. narozeniny.***

Blahopřejeme Vám k tomuto významnému životnímu jubileu a přejeme Vám do dalšího období mnoho životního optimismu, zdraví a lásky Vašich blízkých.

JSDHO informuje

S příchodem jara nastává potřeba zahrádkářů a majitelů pozemků spalovat dřevo, větve či rostlinný materiál. S tím je spojen zvýšený výskyt vzniku požáru v tomto období. Pálení bychom měli úplně odložit zvláště při velkém suchu nebo za silného větru.

Je důležité si říci, že existuje rozdíl mezi spalováním a vypalováním. Vypalování suché trávy a porostů je zákonem zakázáno a za toto porušení hrozí nemalé finanční postihy. Spalování, chcete-li pálení, možné je, avšak za dodržení několika pravidel. Spaluje-li podnikající fyzická nebo právnická osoba, má ze zákona povinnost spalování nahlásit. Spaluje-li fyzická osoba, zákonná povinnost nahlášení se na ni nevztahuje.

Jedná-li se však o spalování většího množství rostlinných materiálů, je vhodné tuto aktivitu raději předem nahlásit. Hlášení se provádí online na stránkách www.hzsjck.cz, pod odkazem "nahlásit pálení". Během několika minut a sepsáním základních údajů, včetně přesné polohy místa pálení, je informováno Krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje o provedeném pálení. HZS pak tuto aktivitu eviduje, a tím minimalizuje zbytečný výjezd jednotky.

Možnost nahlásit pálení je i telefonicky na číslech 950 230 801 – 804. V případě, že dojde k rozšíření požáru nebo i jiné mimořádné události týkající se hasičů, vždy raději ihned volejte linku 150, případně linku 112. Operační středisko událost vyhodnotí a pošle na místo jednotku, která může být právě i ta z Třebonína.

V současné době má naše zásahová jednotka 14 aktivních členů. Může zasahovat jak u požárů, tak u ostatních technických zásahů neboť disponuje dopravním automobilem i cisternovou automobilovou stříkačkou o objemu nádrže 2500 litrů vody. Od vyhlášení poplachu vyjíždí jednotka k mimořádné události do deseti minut.

V dalších vydáních našeho periodika vás bude jednotka příležitostně informovat o svých aktivitách, aktuálních opatřeních či doporučeních z oblasti požární ochrany, týkajících se života v obci.

Za JSDHO Dolní Třebonín
Ondřej Mráz, velitel jednotky

SDH Prostřední Svince

Vážení spoluobčané, za SDH Prostřední Svince bychom Vás chtěli informovat touto cestou o činnosti našeho sboru. V loňském roce jsme pořádali některé větší akce.

Vzhledem k pandemii se nemohly konat všechny naplánované akce. Přes veškerá omezení se nám povedlo zúčastnit se několika soutěží, postavit ,,Májku", uskutečnit Dětský den, povedla se rekonstrukce klubovny, uskutečnilo se Loučení s létem, Rescue Marathon a samozřejmě i tradiční Mikulášská obchůzka. Nejvíce nás potěšilo 1. místo získané naším sportovním družstvem na soutěži v Přední Výtoni.

Dalším úspěchem je založení kroužku mladých hasičů, které proběhlo 12. 6. 2021 v rámci Dětského dne. Kroužek jsme pojmenovali ,,SOPTÍCI". Přihlásilo se nám 20 dětí a to od těch nejmenších až po skoro dospělé. Schůzky probíhají každou neděli od 14:00 do 15:30 hodin pod dohledem instruktorů v klubovně Prostřední Svince. Děti se zde seznamují nejen s první pomocí, pravidly hasičského sportu, přírodou, ale mají možnost si i něco vyrobit, poslechnout si pohádky nebo se pobavit u nějaké hry. Pokud by měl někdo z dětí zájem rozšířit naše řady, kontaktujte nás na

telefonním čísle 607 648 567. Další možnost je pak v květnu, kdy bude probíhat nábor. Termín a potřebné údaje zveřejníme pomocí informačních letáků na nástěnkách.

Na závěr nám dovolte poděkovat Obecnímu úřadu Dolní Třebonín za podporu našeho SDH a to nejen v oblasti naší práce s dětmi, ale i za spolupráci na našich dalších akcích. V letošním roce se díky obci podařilo repasovat naši přenosnou motorovou stříkačku PS 12, která bude sloužit hlavně dětem. Dále děkujeme panu Janu Brettovi, majiteli obchodu „Original Afrika“, který nám poskytl prostředky na nákup vybavení pro děti. Děkujeme i všem členům, kteří se podílejí na organizaci a zajištění našich akcí. Nesmíme však zapomenout poděkovat lidem, kteří nás podporují, i když nepatří k našim členům. Nemalý dík patří i veliteli zásahové jednotky obce Dolní Třebonín za možnost zapůjčení techniky na naše akce.

Za SDH Prostřední Svince, Jan Rathouz, Michal Saiko

ORIGINAL AFRICA

Znáte to, každého někdy štve jeho práce. I u mě začal postupně čas, který jsme si v práci moc užíval, ustupovat času, kdy jsem si připadal v práci zbytečný, neužitečný a neefektivní. Patřím k těm šťastnějším, kteří si mohli dovolit udělat zásadní změnu, a tak jsem se v roce 2011 rozhodl po hlavě skočit do úplně na první pohled bláznivého podniku. Najmul jsem si tři zedníky a společně s nimi jsem se pustil do budování afrického centra tady u Vašeho Třebonína.

Ač celý projekt působil při pohledu zvenčí zvláštně, z mé perspektivy šlo o projekt logický. Naše rodina před nějakým časem koupila farmu na jihu Afriky a spojení s tímto koutem světa jsme tak měli intenzivní. Poznal jsem Afriku jako místo, kde tvoří mnoho nadaných umělců a řemeslníků z unikátních materiálů skvělé kvality. Mou ambicí nebylo vozit suvenýry, ale hodnotné současné produkty, které si v sobě nesou část své africké domoviny, ale které neustrnuly v minulosti. Setkal jsem se s africkými designéry a jejich dřevěnými hodinkami, dřevěnými brýlemi, nábytkem z exkluzivních masivních dřev, vyšívanými polštáři, nebo ručně šitými kabelkami z organické kůže. To všechno jsem chtěl nabídnout i českým zákazníkům a věřil jsem, že i oni to ocení.

Jako pro vystudovaného filosofa a etika byl pro mě od samého počátku důležitý sociální rozměr celého projektu. Nechtěli jsme v Africe pouze brát, takřka polovina z našich cen v Africe zůstává.

Pečlivě vybíráme své dodavatele, navštěvujeme jejich studia a dílny, trváme na jejich zapojení do smysluplných místních sociálních projektů a nemáme v našem obchodě žádné prostředníky. Nechceme ale, aby sociální funkce zakryla to nejdůležitější. Naše produkty jsou skvělé samy o sobě a musí před zákazníkem obstát i bez podpory svého původu.

Přesto, že jsem byl do projektu úplně zapálený a mnohé mu obětoval, byly začátky velice těžké. Hledali jsme cesty, jak o svém obchodě povědět velkému počtu zákazníků, a napadlo nás spojení s pro Afriku typickým produktem - kávou. Po dvou letech se součástí našeho obchodu stala i kavárna s výběrovou africkou kávou. Po získání koncese pro cestovní kancelář specializující se na individuální safari na jih Afriky, se náš projekt dostal do fáze, ve které jsme ho chtěli mít od samého počátku. Nyní dělá šťastné nás, naše dodavatele a doufám, že i naše zákazníky. Prostě skvělá práce.

Ohlédnutí - rok 2021 byl pro Original Afrika, stejně jako pro ostatní drobné podnikatele, opravdu turbulentní. Dlouhé měsíce lockdownu, při kterých jsme složitě hledali práci pro naše zaměstnance, střídaly rekordní letní měsíce, které bychom bez pomoci několika třebonínských letních brigádníků nezvládli. Právě tento čas, kdy bylo z důvodu covidových restrikcí složitější cestovat do zahraničí, zachránil Original Afriku od vážnějších ekonomických problémů a dokonce umožnil realizovat některé menší investice. Se dvěma zaměstnanci jsme se v minulém roce rozloučili, ale tři noví naše řady rozšířili. Do 9. roku (2022) našeho projektu tak vstupujeme s celkem 8 zaměstnanci, z čehož tři jsou třebonínští. Zákazníci, věřím, ocení zejména zcela nové zázemí cukrářské kuchyně s technologií, která umožní naší kavárně zprofesionalizovat a zefektivnit naši cukrářskou produkci. Pro náš obchod byl v minulém roce komplikací zejména bankrot několika našich afrických dodavatelů, kteří doplatili na pandemii covidu, ale i tak si náš obchod, zejména před Vánocemi a vzhledem k okolnostem, vedl poměrně dobře. Nejvíce zasaženou oblastí našeho afrického projektu tak byla cestovní kancelář, zaměřující se na covidem obzvláště zasažený region jižní Afriky. Za celý rok 2021 jsme nerealizovali jediný zájezd, ani expedici a doufáme pouze v opadnutí pandemie a narůstající chuti našich zákazníků podívat se v roce 2022 a dalších do tohoto fantastického regionu.

Jan Brett, zakladatel Original Afrika

Myslivecký spolek Dolní Třebonín

MS Dolní Třebonín posílil v roce 2021 o 3 nové členy, takže v současné době má členů 16. Členové spolku u rybníku Děkanec vypustili 200 kusů kachen.

V rámci 4 uskutečněných honů ulovili 25 divokých prasat, 170 kachen a 5 lišek.

Spárkatou zvěř tentokrát nelovili, jelikož ztráty způsobené zemědělskou výrobou a provozem na komunikacích jsou značné.

Probíhala pravidelná péče o zvěř, kterou zatím stavba dálnice neohrožuje, ale jsou obavy, jak se zachová po zahájení jejího provozu.

Podle podkladů zpracoval Antonín Švec st.

Náš rozhovor s…

Tentokrát jsme navštívili spoluobčana, který vykonává ne příliš běžné řemeslo.

Pane Odvárko, jste pokračovatelem kovářského řemesla ve Vašem rodu nebo jste začínal sám?

Můj děda byl kovář – podkovář, otec se vyučil podkovářem v Lipníku nad Bečvou. Měl převzít živnost po svém otci, ale přišly nové pořádky a vše bylo nakonec jinak. Bratr, který je o čtyři roky starší, je také uměleckým kovářem.

Takže základy jste získal doma. A jak došlo k tomu, že jste se vydal cestou uměleckého kovářství?

Otec zachránil ze zabavené dílny mého dědy jednu výheň, kovadlinu a nějaké nářadí. Byl zaměstnán jako nástrojař, ale po práci se doma v dílně věnoval uměleckému kovářství. Já jsem původně chtěl být profesionálním včelařem a studovat v Nasavrkách obor včelař – ovocnář. Zjistili však u mne alergii na včelí produkty, tak jsem nakonec jako „náhradní řešení" vystudoval střední uměleckoprůmyslovou školu na zpracování kovů a kamenů se zaměřením kovář – zámečník.

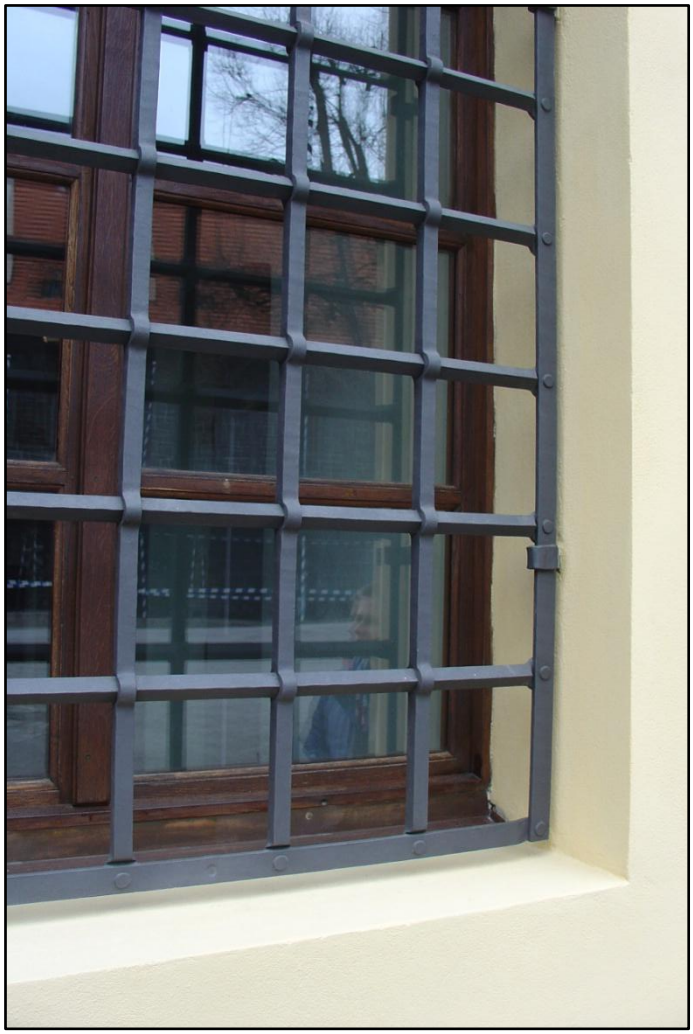
K umělecké kovařině je asi nutné jiné nářadí a materiály, jak je získáváte?

Kovadlina, výheň, svěráky, buchar a podobné vybavení se dá koupit buď starší nebo nové. Ostatní nářadí jako kladiva, kleště, průbojníky, sekáče a jiné si každý kovář upravuje nebo vyrobí sám. Co se týká materiálů, tak železo (správně ocel) se dá koupit a na výrobu nářadí se dají využít třeba tankové čepy nebo pružiny z auta a podobně.

Kdy jste přesedlal z běžné kovařiny na uměleckou a pamatujete si na svůj první umělecký výtvor?

Můj první umělecký výtvor včetně návrhu byl dvojramenný stolní svícen. Ten jsem vyrobil v tehdej-

ším „východním Německu". Bylo mi 14 let a můj bratr tam u jednoho kováře absolvoval odbornou praxi. Já jsem v té době ukončil základní školu a měl před nástupem do střední. Tak jsem vlastně byl na praxi dříve než ve škole.

Jaký výkovek je naopak poslední, nebo na kterém pracujete v poslední době?

Nyní mimo jiné pracuji na větší interiérové plastice do nově postaveného moderního domu.

Na jaký svůj výtvor jste nejvíce pyšný?

To se dá těžko říci. Nemám asi nějakou nejoblíbenější práci. Za zdařilou považuji tu, kde jsem spokojený jak po řemeslné, tak i po výtvarné stránce a je spokojený i zákazník.

Kde všude můžeme vidět Vaše věci? I v zahraničí?

To je velice pestré. Začínal jsem po škole v Pardubicích v restaurátorských dílnách při Krajském středisku státní památkové péče. Realizované práce mám v Praze, Českých Budějovicích, Karlových Varech a dalších městech. Samozřejmě i v Českém Krumlově v areálu zámku uvnitř i venku, v zámecké zahradě, na zámeckých schodech, na druhém nádvoří, na vývěsních štítech, zařízení pizzerie Nonna Ginna,

číslech popisných a jinde. Vás osobně bude možná zajímat, že jsem dělal i vstupní a postranní mříž v kostele v Hořicích na Šumavě. Nejbližší práci můžete vidět na kapličce v Horním Třeboníně – vstupní mříž a mřížky v oknech. V zahraničí jsou to hlavně státy, kde jsem nějakou dobu pracoval. Především v Německu, Švýcarsku a Itálii. Nejvzdálenější je asi práce, kterou si u mě zákazníci objednali při návštěvě Českého Krumlova a posílal jsem ji do USA.

Co Vám bývá nejčastěji inspirací nebo pracujete s vyzkoušenými motivy?

Součástí práce uměleckého kováře, pokud se nevěnuje jenom restaurátorské práci, je i navrhování. Návrh musí vymyslet, nakreslit, případně vymodelovat, aby si zákazník mohl udělat představu o hotovém díle. Musí respektovat místo, prostor, architekturu, kde má být umístěn a samozřejmě představu zákazníka. Proto je důležité také určité výtvarné vzdělání.

Zbývá Vám čas na nějakého koníčka?

Moje práce je mým koníčkem. Rád bych se věnoval včelařině, ale z již zmíněných důvodů nemůžu. Tak k tomu alespoň vedu děti.

Budete mít v rodině nějakého pokračovatele?

U dcery to je nepravděpodobné, i když jsem se setkal i s kovářkami. Nejstarší syn je kuchař. Nadějně to vypadá u nejmladšího, tak uvidíme. Ale do kovařiny nikoho z našich pěti dětí nenutím. Na závěr bych chtěl čtenáře Občasníku pozvat, aby se přišli podívat do mé

kovářské dílny. Mohou k tomu využít třeba akci „Dnů otevřených ateliérů“, kterou každoročně koncem října o víkendu pořádá odbor kultury Jihočeského kraje.

Rozhovor připravil Antonín Švec st.

Původní a současná značka, kterými jsou označeny výrobky pana Odvárky.

Umělecké kovářství – Jan Odvárka: *www.metal-design.cz*

KOMAT

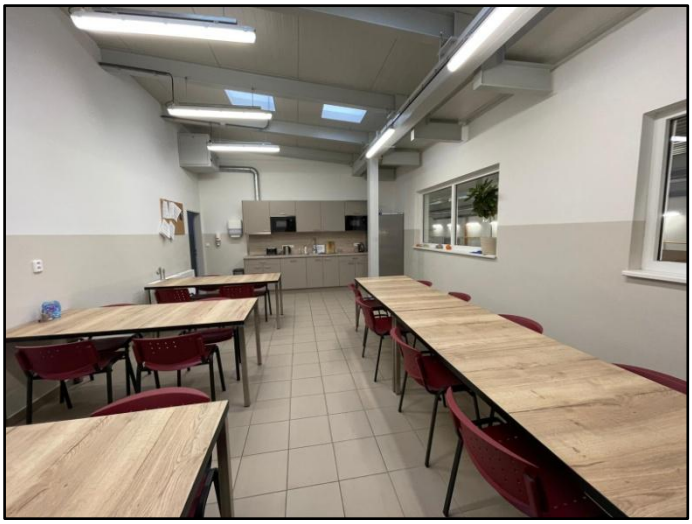
Ve firmě KOMAT pracuje celkem 32 zaměstnanců, z toho pro KOMAT-STK 18 zaměstnanců a v autoservisu pak 14. V době „covidové“ byl dělen provoz na směny z důvodů zajištění větší bezpečnosti. V průběhu roku byla dostavěna další část spodní budovy STK, kde přibyla kancelář a podařilo se vybudovat i nové sociální zařízení, zázemí a denní místnost.

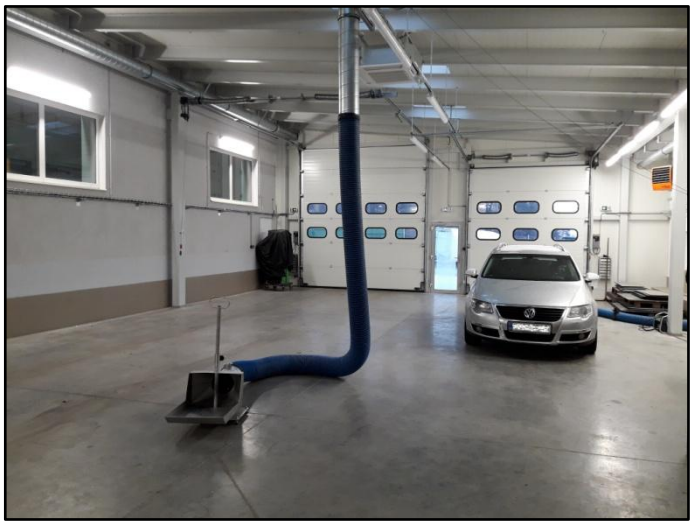

Dne 29. 6. 2021 vítr odnesl část střechy a napršelo do některých částí budovy. V závěru roku začala firma podporovat organizaci „Zdravotní klaun“, kdy mohou zaměstnanci a zákazníci přispívat finančními obnosy do zabezpečené kasičky.

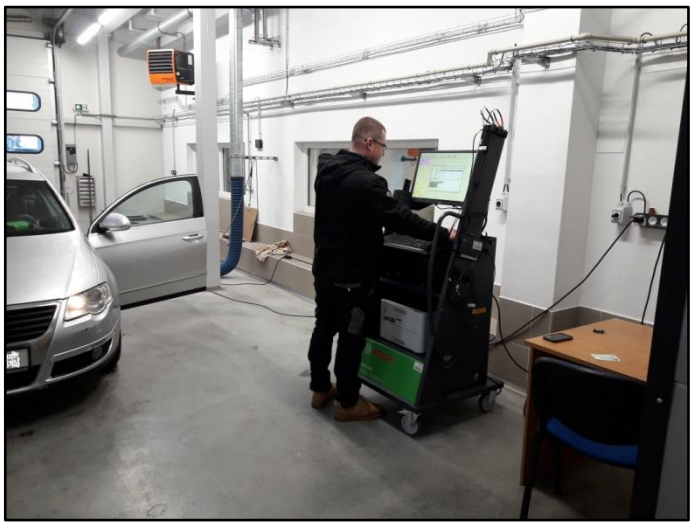
Byli oceněni dlouholetí pracovníci firmy. Řada jich pracuje ve firmě 10 let, ale jsou i tací, co „oslavili“ 25 let ve firmě.

Podle podkladů zpracoval Antonín Švec st.

Okénko do historie

Záluží - První písemná zmínka o Záluží pochází z roku 1365. Záluží bylo postupně připojeno ke statku Dívčí Kámen, později k velkostatku Český Krumlov. Rovněž spadalo pod faru v Kamenném Újezdu. Ke vsi patřila samota Rohan, ležící na pravém břehu řeky Vltavy.

Na konci 19. století žilo v Záluží 240 obyvatel. V minulosti byla obec Záluží součástí i jiných obcí. V roce 1927 se Záluží osamostatnilo a prvním starostou se stal Fr. Šmejkal. Za druhé světové války bylo Záluží sloučeno s Opalicemi, aby se po válce opět osamostatnilo a prvním předsedou MNV se stal M. Drška z Čertyně. Obec Záluží fungovala samostatně do roku 1980, kdy byla připojena k obci Dolní Třebonín.

Dne 17. dubna 1945 byl sestřelen americký letec W. R. Preddy, který nouzově přistál na poli u Záluží. I přes pomoc místních obyvatel zemřel v nemocnici v Českých Budějovicích. V místě havárie byl zřízen pomník.

V roce 1971 byl otevřen nový kulturně-obchodní dům, ve kterém byl obchod i pohostinství (dnes truhlářství).

V roce 1979 byl zahájen provoz domu soustředěné pečovatelské služby a v současné době se zde dokončuje rekonstrukce bytů.

Záluží je zajímavé z historického hlediska půdorysem obce. Překvapivá je skutečnost, že na rozdíl od ostatních obcí nenajdeme v Záluží malé výklenkové i návesní kaple.

Jedinou výjimkou je kaple na okraji Záluží, kterou postavil J. Ryneš v roce 1929 jako památku na svého syna, který padl v 1. světové válce.

Upoutají nás však pozdně gotická boží muka, již hodně opotřebovaná povětrnostními podmínkami.

Z přírodovědného hlediska je zajímavý výskyt chráněné kapradinky skalní a oměje šalamounku, který je horským endemitem. Tyto rostliny se vyskytují na území zvaném Rohanova skála.

Připravil Antonín Švec st.

Stalo se před 50 lety

V jarních měsících po teplém počasí uhodily silné mrazy. 24. a 25. dubna zmrzly květy na ovocných stromech a vše, co už bylo na záhonech.

Šeříky vykvetly až v červnu. Na oknech byla větší námraza než o Vánocích. Teplotní výkyvy komplikovaly i jarní práce zemědělcům.

Školní děti si začaly dopisovat s dětmi ze Zakarpatské Ukrajiny (Podkarpatské Rusi) – viz mapa.

Pamětníci si asi ještě pamatují, ale těm mladším pro zajímavost uvádíme ceny některých základních potravin.

Pro úplnost je nutno dodat, že průměrná měsíční mzda činila v té době 2.153,- korun.

mouka … *3,20 Kčs – 4,90 Kčs / 1kg – podle druhu*

cukr … *7,30 Kčs – 8,00 Kčs / 1kg – podle druhu*

chleba … *2,60 Kčs – 3,00 Kčs / kus – podle druhu*

rohlík … *0,30 Kčs / 1kus*

máslo … *10,- Kč / ¼ kg*

Připravil Antonín Švec st.

Základní škola a Mateřská škola Dolní Třebonín

Základní škola

Zatímco po Vánočních prázdninách nás ve škole stále limitovala omezení vyplývající z mimořádných opatření, od 19. února jsme mohli upustit od povinného testování na Covid-19 a od 14. března 2022 pak všichni odložili ochranu dýchacích cest.

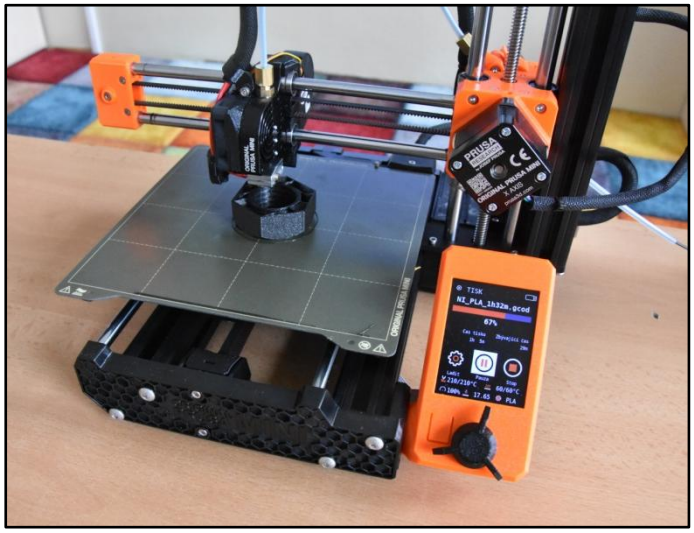
Jsme rádi, že jsme se mohli vrátit k pořádání tradičních i nových akcí, které považujeme za důležitou součást vzdělávání v naší škole.

V polovině ledna jsme uspořádali individuální třídní schůzky, pro jejichž organizaci stále využíváme rezervační systém v Google Kalendáři. Ten umožňuje předcházet dlouhému čekání rodičů na chodbě a rodiče mají možnost vybrat si čas, který jim vyhovuje. Zároveň jsme nechali otevřenou možnost spojit se s učiteli pomocí on-line video-hovoru.

Všichni žáci jsou na školu „napojeni“ přes Google účty, díky kterým mají přístup do virtuálních učeben ve všech vyučovaných předmětech a také v zájmových útvarech. On-line učebny mají aktuálně význam především pro chybějící žáky, kterým je touto formou vytvořen přístup k probíranému učivu a nejsou tak odkázáni výhradně na osobní komunikaci s pedagogem. K dispozici je také Stream, který umožňuje komunikaci v rámci daného ročníku v reálném čase.

Další nespornou výhodou je chráněný přístup žáků v rámci školního prostředí k dalším aplikacím, využitelným pro výuku. V polovině března se žáci 5. ročníku začali seznamovat s programem pro vytváření 3D modelů a předloh pro 3D tisk. Pracujeme na projektu vlastního 3D modelu a pokud vše dobře dopadne a podaří se nám návrh vytisknout na zapůjčené 3D tiskárně od firmy Prusa Research a.s., zůstane tato tiskárna škole ve vlastnictví zdarma. Výuku informatiky se chystáme

doplnit také o základy programování a robotiku, abychom udržovali krok se současnými vzdělávacími trendy. Od příštího školního roku bude informatika vyučována 2 hodiny týdně, místo současné 1 hodiny.

Jako protipól ke zmíněné modernizaci výuky v oblasti IT se chceme více zaměřit na rozvoj polytechnické gramotnosti. Nově upravený areál základní školy s venkovní učebnou k tomu přímo vybízí. V nadcházejícím období tak budeme vybavovat zahradu o vyvýšené záhony a vhodné rostliny, o které by žáci pečovali. Do venkovní učebny pak pořídíme pracovní stoly a ruční nářadí k opracování dřeva, případně kovu.

Pevně věříme, že výstavba víceúčelové sportovní haly na obecním hřišti proběhne podle plánu a nabídne kvalitní prostory pro výuku tělesné výchovy a sportovně orientovaných zájmových útvarů. Aktuálně využívaná herna, která slouží pro naše sportovní aktivity, najde v budoucnu rovněž uplatnění. Budeme usilovat o proměnu těchto prostor na víceúčelovou dílnu s keramickou pecí, kuchyňkou a souvisejícím vybavením. Zázemí by zde mohly najít také aktivity zaměřené na přírodovědné bádání.

Kromě výše uvedených plánů pokračujeme v akcích tradičních. Od poloviny února tohoto roku jezdí žáci 1. – 5. ročníku každý čtvrtek na plaveckou výuku do bazénu v Českém Krumlově.

Koncem března jsme navštívili velešínskou knihovnu (těší nás pochvala paní knihovnice, která velmi ocenila vzájemnou spolupráci a přístup žáků i pěkné chování) a následně kino s novou českou pohádkou.

Poslední březnový den jsme pro všechny zájemce o docházku do naší školy uspořádali den otevřených dveří a ve čtvrtek 7. dubna proběhl zápis do 1. ročníku základní školy. Přijatí prvňáčci se pak mohou těšit na školu nanečisto, kterou plánujeme na 22. červen 2022. Připomínám, že v první polovině května proběhne zápis do naší MŠ. Informace jsou k dispozici na školním webu.

Nejaktuálnější akcí jsou velikonoční dílničky konané 13. dubna. Probíhají tradičně v prostorách základní školy. Pro tuto akci je škola otevřena všem.

Mgr. Jan Švec, ředitel školy

Učíme se venku

Hra a učení dětí venku má rozsáhlé přínosy pro fyzické, psychické a sociální zdraví dětí, jejich celkový rozvoj i vzdělávání.

Na naší škole vznikla tradice, kdy s dětmi chodíme ven, poznáváme přírodu ve všech ročních obdobích, vytváříme různé projekty, kde jsou zahrnuty poznatky a vzdělávání se ve všech předmětech. Děti pracují většinou ve skupinách, čímž posilují vzájemné vztahy a učení je více baví.

Při učení venku si děti pomocí zážitků ukládají lépe vzdělávací výsledky, zlepšuje se jejich pozornost a soustředění, lépe si vybaví vědomosti.

Učení venku je názorné, pestré, přináší mnoho podnětů pro smysly, ale i pro myšlení a hlavně je přirozené.

Nedílnou součástí je i spolupráce se sdružením Cassiopeia z Českých Budějovic. Děti se účastnily vycházek v okolí Třebonína, absolvovaly stezku v okolí hradu Dívčí Kámen, třídenní pobyt na Třeboňsku, kde poznávaly lesní a vodní společenství rostlin a živočichů. Letos plánujeme pobyt na Novohradsku se žáky 1. – 3. ročníku. Vše se koná pod vedením zkušených lektorů ze sdružení Cassiopeia.

Mgr. Karla Němečková Hospodářská

Třídní kopretina

Během února jsme s žáky dokončili „třídní kopretinu“. Jednalo se o společnou práci celé II. tří-

dy, včetně vyučujících. Cílem bylo pojmenovat a popsat aktivity, různé činnosti, pravidla, ale i chování, které bychom chtěli ve třídě podpořit nebo zavést. Znovu jsme tak společně otevřeli téma, jak bychom se k sobě měli chovat a co vlastně utváří naši třídu hezkou a příjemnou. Jelikož je nás ve třídě 14 + 2 pedagogové, vznikla bohatá a velká květina s 16 okvětními lístky. Na jednom tomto lístku pracoval každý žák samostatně. Úkolem bylo vystihnout jedním slovem podstatu vybraného chování, aktivity, činnosti apod., kterou se žák ze zadní strany listu snažil svými slovy spolužákům více přiblížit. Během společného hodnocení jsme průběžně doplňovali nápady a připomínky ostatních žáků a výsledkem je kopretina plná zajímavých nápadů a rad. Kompletní květina visí v naší třídě tak, aby na ni děti měly přístup a mohly se k ní průběžně vracet a číst si v ní. Žáci při této aktivitě pracovali moc hezky a přicházeli se zajímavými nápady.

Výtvarný kroužek

V tomto školním roce jsme již mohli naplno rozběhnout pravidelný kroužek „Výtvarné tvoření“, na který se i tentokrát přihlásilo velké množství šikovných a talentovaných dětí. Jsem velice ráda, že je kroužek mezi žáky stále tak oblíbený. Díky příznivější situaci se mohou účastníci těšit na novinku, kterou jsme bohužel z důvodu covidové pandemie museli dva roky odkládat. Jedná se o víkendový plenér (4. -5. června), během kterého si s žáky užijeme nejen po výtvarné a tvůrčí stránce.

Výsledky plenéru budete moci shlédnout na tradiční výtvarné vernisáži, která se uskuteční 24. 6. Rovněž doufáme, že na 3. ročníku výstavy budeme moci po roční pauze znovu odměnit několik našich žáků za umístění na mezinárodní dětské výtvarné soutěži LIDICE, která v tomto roce zvolila téma „muzeum“. Držme proto našim žákům palce.

Třídní maskot

V rámci třídnického kroužku, který s dětmi pravidelně realizujeme, vznesli žáci zajímavý návrh: „Chceme třídního maskota!“ Mnoho žáků totiž moc hezky vzpomínalo na první ročník, kde je tradičním maskotem skřítek Kuliferda. Rozhodli se proto zvolit maskota i do druhé třídy. Výběr probíhal delší dobu. Nejprve každý z žáků vyhotovil svůj návrh maskota, poté se více rozpracovaly návrhy z užšího výběru a výsledek posuďte sami. Náš Barevňous, jak jej žáci sami pojmenovali, se u nás ve třídě náramně zabydlel, i díky krásným výtvorům nábytku žákyně Viktorie Čečelovské z druhého ročníku.

Mgr. Andrea Pabianová

Školní družina

Leden byl sychravý, a tak jsme se hodně věnovali tvoření ve družině. Z papíru jsme vyráběli loutky pohádkových bytostí na špejli. Potom si každý vytvořil z pevného papíru divadélko s pozadím, kulisy a už se vesele hrály pohádkové příběhy.

Dále jsme vyrobili kobereček, tkaný z barevných papírových proužků. Pěkně jsme procvičili své prstíky a koberečky se nám moc podařily.

Dana Nepivodová, vyhovatelka ŠD

Mateřská škola

Letošní rok naše mateřská škola vpustila jaro do obce v podobě malovaných klíčů. Během dopolední procházky je děti rozvěsily některým obyvatelům na kliky domovních dveří.

Začátkem března jsme navštívili Městskou knihovnu ve Velešíně. Spolu s knihovnicemi J. Buchancovou a L. Brožíkovou jsme všichni prožili moc hezké dopoledne plné poutavého vyprávění a zábavného tvoření.

Za kolektiv MŠ Pavla Andrlová

Místní akční skupina Pomalší o.p.s.

S podporou **MAS Pomalší** a **SCLLD** (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje) se podařilo vybavit Základní školu Dolní Třebonín novým nábytkem.
Kompletně vybavená je kmenová třída a kabinet třídního učitele v nové přístavbě školy, všechny šatny základní školy, ve školní jídelně a školní družině máme nové stoly a židle.
Z celkové částky 470 819,88 Kč jsme obdrželi dotaci ve výši 376 655,-Kč.

Putující vánoční stromeček – Elen Bláhová (3. r. ZŠ – vybraná slohová práce).

V paneláku, v 6. patře bydlela rodina Bambulkova. Týden před Vánoci maminka s dětmi pekla cukroví a vyzdobila byt.

Vánoční stromeček měli u okna v obývacím pokoji. Večer, když šla celá rodina spát, nikdo si nevšiml, že není zamčený byt! Ve chvíli, když byt Bambulkových utichl a zhasl, přišli čtyři vánoční skřítci a vzali jim vánoční stromeček. To proto, že si Bambulkovi uřízli vánoční stromek zrovna ve skřítčí vesnici zvané Kolín.

Skřítci s vánočním stromkem upalovali co nejrychleji do lesa Kolína. Avšak skřítci jsou malí, a to by se člověk mohl jen plazit a snadno by je dohonil. Najednou jeden skřítek povídá: „Na obzoru autobus.“ Než mrkli, vánoční strom byl pryč. Zachytil se o podvozek autobusu. Smutní skřítci se vrátili zpátky do lesa Kolína.

Když se rodina Bambulkova vzbudila, tak Anička povídá: „Mami, tati, kde je vánoční stromeček?“ Maminka s tatínkem jenom kroutili hlavou, nevěřili svým očím, netušili, kam se stromeček poděl.

Možná Bambulkovi měli smůlu, ale kdo stromeček našel, měl obrovské štěstí, protože už byl rovnou ozdobený. Ztracený stromeček našla v nedaleké vesnici paní Vejcová, kde stromeček z autobusu vypadl. Paní Vejcová ho našla, když šla odhrnovat sníh. Vzala si ho domů a neustále přemýšlela, jak se tu ozdobený stromeček mohl vzít. Pan Vejce nesouhlasil s tím, že si vánoční stromeček nechají. Paní Vejcová si stromeček chtěla nechat.

V noci, se pan Vejce vzbudil a odnesl stromek do parku. Tam stromek pobyl asi týden a dělal kolemjdoucím radost. Jednoho dne, tam začal přísnému panu strážnému vadit a stromek odnesl na služebnu.

Bambulkovi nepřestávali po svém ztraceném stromečku pátrat. Jednoho dne si pan Bambulka telefonoval se svým známým a vyprávěl mu záhadnou příhodu. Známý mu řekl, že má v práci jeden stromeček navíc a že mu ho rád daruje, protože Vánoce bez stromečku nemůžou být.

Bambulkovi se vydali ke svému známému pro stromeček a co nevidí. Na stromečku visí jejich ozdoby! Bambulkovi nevěřili svým očím! Když panu strážníkovi, svému známému, vyprávěli příběh o záhadném zmizení stromečku, shodli se, že takový příběh se může stát jenom o Vánocích, protože Vánoce jsou kouzelné.

Vaříme, pečeme…

Velikonoční jidáše by se podle tradice měly upéct a sníst na Zelený čtvrtek. Ten kdo sní jidáše za svítání, bude se těšit pevnému zdraví, případně by měl být chráněn proti hadímu uštknutí, včelímu bodnutí a také lidské zradě. Svým tvarem mají jidáše připomínat svinutý provaz, jako upomínku na smutný konec Jidáše, který svým polibkem zradil Ježíše.

Suroviny: 250 g hladké mouky, 250 g polohrubé mouky, 50 g rozpuštěného sádla, 2-3 polévkové lžíce cukru, 3 špetky soli (těsto musí být sladko slané), kvasnice, vlažná voda dle potřeby.

Postup přípravy: Těsto zaděláme tuhé, jako na buchty, necháme vykynout. Rozdělíme na malé kousky, ze kterých vyválíme delší prameny (jako na vánočku) a z nich motáme různé tvary, většinou v podobě uzlu, oprátky nebo spirály.

Pečeme při teplotě 180°C přibližně 25 minut a podávat můžeme pokapané medem nebo posypané posekanými mandlemi.

Boží milosti se oproti předchozímu receptu připravovaly až na Velikonoční pondělí a byly posledním velikonočním pečivem. Recepty na toto tradiční pečivo nacházíme již v kuchařce Magdaleny Dobromily Rettigové.

Suroviny: 25 dkg hladné mouky, 5 dkg tuku, 5 dkg cukru, 2 žloutky, 2 lžíce mléka, 2 lžíce vína (není nutné), až 20 dkg tuku na smažení.

Postup přípravy: Mouku prosejeme na vál, rozemneme do ní tuk, přidáme ostatní suroviny a zaděláme těsto měkčí než na nudle. Dobře je propracujeme, až se leskne a dělají se na něm „puchýře“. Rozválíme je na stéblo silně, vykrájíme rádýlkem čtverečky či obdélníčky a smažíme v rozpáleném tuku po obou stranách do červena. Vybíráme je na mísu a hned po obou dvou stranách pocukrujeme. Chceme-li mít toto pečivo více křupavé, vyválíme placku tence jako na nudle a stejně smažíme i cukrujeme.

Za recepty i fotografie tentokrát děkujeme paní Janě Hanušové, která peče také na velešínském Kantůrkovci.

Z okolní přírody

Slizovka práškovitá *(Fuligo septica)*, se vyskytuje v okolních lesích a patří mezi hlenky, o kterých by se dalo říct, že jsou na rozhraní rostlinné a živočišné říše. Dříve byly zařazované mezi houby, dnes jsou uváděny mezi prvoky v oddělení měňavky.

Začátkem května se začíná objevovat při vlhkém počasí na trouchnivějících větvích, tlejících listech nebo mechu v lese. Nápadné citrónově žluté zbarvení se postupně mění v béžové a koncem léta pak šedohnědé.

Slizovka žije epifyticky, tedy nekoření v půdě, ale roste nad její úrovní, aniž by parazitovala na rostlinách. Vyskytuje se hojně, celosvětově.

Hlenky patří mezi „dravce“, živí se pohlcováním bakterií, kvasinek nebo částeček odumřelé organické hmoty. Dokážou se pohybovat rychlostí několika milimetrů za hodinu.

Jako zajímavost se v dostupných zdrojích uvádí, že v roce 1973 vyplašil zvýšený výskyt slizovky obyvatele texaského Dallasu, kteří po mimořádně vlhkém jaru nacházeli slizovku i na sloupech telefonního vedení a na trávnících. Tehdy se v tisku spekulovalo dokonce o invazi mimozemského organismu.

Jaterník podléška *(Hepatica nobilis)* byl známý také pod názvy jaterník trojlaločný, sasanka jaterník nebo v 18. století podliška trojušetná.

Jaterník se vyskytuje ve střední Evropě, můžeme ho vidět rovněž na Balkáně či Středozemí, jeho variety se vyskytují také v Číně, Koreji a Japonsku nebo Severní Americe.

Vyskytuje se ve světlejších smíšených lesích na hlinitém či kamenitém podkladu. Má rád zásaditou, vápnitou i neutrální půdu. Typický je svými fialovými květy v různých tónech a samozřejmě trojlaločným listem, který připomíná tvarem játra. Odtud i jeho rodový název (*hepar = játra*). Druhové označení pak souvisí se skutečností, že se často vyskytuje pod lískami.

Mezi zvláštnosti patří, že se okvětní plátky při svém krátkém asi osmidenním kvetení prodlouží na dvojnásobek své délky nebo že šíření semen této rostliny mají na starosti mravenci. Jaterník je totiž myrmekochorní.

Dříve se bylina používala v lidovém léčitelství při žlučových kolikách, onemocnění jater nebo jako močopudný prostředek. Aktuálně již existují účinnější léky. Je nutno dodat, že je slabě jedovatá.

Připravil Mgr. Jan Švec

Pozvánka na akce

15. 4.	3. hasičská zábava SDH Dolní Třebonín – Restaurace Pod Kaštanem Mojné
30. 4.	Pálení čarodějnic – Workoutové hřiště Dolní Třebonín
10. 5.	Besídka ke dni matek v MŠ
11. 5.	Besídka ke dni matek v ZŠ
14. 5.	Jarní Třebonín Pétanque Open
14. 5.	Setkání důchodců – Římovská hospoda
28. 5.	Vítání nových občánků – Obecní úřad Dolní Třebonín
28. 5.	Jarní Dětský Třebonín Pétanque Open
12. 6.	Divotvorný hrnec – zájezd na Otáčivé hlediště v Českém Krumlově
18. 6.	Jarní Adventure Minigolf Open
25. 6.	Rozloučení se školou
30. 7.	Hasičská soutěž o pohár obce Dolní Třebonín

Záluží - autorem kresby je Antonín Švec st.

Občasník č. 1 / 2022

Vydává Obec Dolní Třebonín, 382 01 Dolní Třebonín 6

Redakční rada:
František Kořenský, Stanislav Kříž, Jana Machová, Pavel Ševčík, Jan Švec.

Fotografie:
Z. Boušková, J. Brett, J. Hanušová, I. Kahovcová, O. Mráz, L. Mrázek, D. Nepivodová, L. Nováček, J. Odvárka, A. Pabianová, J. Rathouz, P. Ševčík, J. Švec a firma KOMAT.

Náklad 600ks.
Vychází nepravidelně. Neprodejné. Tisk Tiskárna Šumava.

